

Australsk kalkrørsorm (*Ficopomatus enigmaticus*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Ficopomatus enigmaticus*

Synonymer: Mercierella enigmatica

Kaldenavn: Australsk kalkrørsorm

Beskrivelse: Den Australske kalkrørsorm er en lille orm der vokser til ca. 2 cm i længden¹. Den Australske kalkrørsorm bygger sammenvoksede kalkrør der bliver indtil 10 cm lange^{2,3}, og bliver ca. 2 mm i diameter¹. Nyere rør er hvide, mens ældre rør får en brunlig farve. Kronen af tentakler har grønne eller brune tværbånd^{1,4}.

Forvekslingsmuligheder

Den Australske kalkrørsorm kan forveksles med *Hydroides norvegicus* og *Serpula vermicularis*⁵. *H. norvegica* kan blive op til 3 cm lange. Kronen af tentakler er røde og hvide. *S. vermicularis* kan blive 6 cm lang og har en krone der er rød med hvide striber¹.

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Den Australske kalkrørsorm stammer oprindeligt fra Sydaustralien og er formentligt blevet introduceret til Vesteuropa I 1900-tallet som følge af skibsfart. Den Australske kalkrørsorm blev først fundet i Londons dokker og ved Caen i Nordfrankrig². Den transporteres formentligt med belægnings på skibe, I ballastvand eller med import af østers³. Den Australske kalkrørsorm blev først registreret I Danmark i 1939 på skroget af et skib der stammede fra en nordfransk havn. I 1953 blev den Australske kalkrørsorm fundet I Københavns Sydhavn nær H. C. Ørstedsværket, formentligt fordi vandtemperaturen her er højere end i de omgivende vandmasser. I 1997 viste undersøgelser at den Australske kalkrørsorm nu forekom almindeligt I Københavns Sydhavn. Den er ikke kendt fra andre danske lokaliteter, men det sandsynligt at den findes på andre tilsvarende levesteder. Hvis vandtemperaturen stiger i de danske farvande som følge af klimaændringer kan man forvente at den Australske kalkrørsorm vil sprede sig².

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings-potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemmehørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
2	1	2	2	1	1	7	9

Spredningspotentiale: 2 (middel). Spredningspotentialet for Australsk kalkrørsorm er vurderet til middel. Den Australske kalkrørsorm kræver højere vandtemperaturer end der findes i store dele af Danmark. Hvis temperaturen stiger som følge af klimaændringer kan man forvente større spredning af denne art. Den Australske kalkrørsorm spredes med ballastvand og som belægninger på skibe^{2,3,4}.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 1 (lav). Levestedets bevaringsværdi for Australsk kalkrørsorm er vurderet til lav. Den Australske Kalkrørsorm trives i brak-, salt- og ferskvand. Den findes ofte i havne eller områder nær havne^{2,4}.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 2 (middel). Påvirkning af hjemmehørende arter er vurderet til middel. Den Australske kalkrørsorm er en effektiv filtrator og kan derfor være en stærk konkurrent til føde¹.

Påvirkning af økosystemer: 2 (middel). Påvirkning af økosystemer er vurderet til middel. Den Australske kalkrørsorm kan danne sammenvoksninger, der er op til 7 m i diameter (3-20 cm i tempererede områder). Disse sammenvoksninger kan danne beskyttede områder og skjulesteder for invertebrater som snegle og krabber⁴. Den Australske kalkrørsorm kan reducere vandkvaliteten som følge af produktion af store mængder fæces og pseudo-fæces¹.

Økonomiske effekter: 1 (lav). De økonomiske effekter for Australsk kalkrørsorm er vurderet til lav. Australsk kalkrørsorm danner tætte belægninger på sten, moler, skibsskrog og kan tilstoppe kølevandsudledninger ².

Helbredseffekter: 1 (lav). Helbredseffekter for Australsk kalkrørsorm er vurderet til lav³.

Total scorer = 9

Kilder

¹ Frammande Arter: Australian tubeworm (*Ficopomatus enigmaticus*) (IGN1919)

² Knudsen, J. 2001. Nye arter i danske farvande. Invasive arter og GMO'er – nye trusler mod naturen. Temarapport 1, Naturrådet. (IGN171)

³ Minchin, D. 2008. DAISIE Factsheet on *Ficopomatus enigmaticus* (Fauvel, 1923): Available at <http://www.europe-aliens.org/speciesFactsheet.do?speciesId=50180> (IGN477)

⁴ Køie, M., Kristiansen, A. and Weitemyer, S. Havets dyr og planter. Gads forlag (IGN178)⁵ Jensen, Kathe R. 2010. NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – *Ficopomatus enigmaticus* – From: Identification key to marine invasive species in Nordic waters – NOBANIS www.nobanis.org. (IGN479)